

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	035 «Філологія», ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	осінній, весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5,5
Мова(-и) викладання:	французька, українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

Козьменко Олена Іванівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри германо-романської філології та перекладу

посада

kozmenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-965-39-74

телефон

Viber: 0509653974

месенджер

310 ЛК, за

розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Дисципліна спрямована на формування знань і навичок письмового та усного послідовного двостороннього перекладу в парі французька-українська.

Метою практичних занять за дисципліною є формування навичок вирішення перекладацьких проблем задля адекватного усного та письмового перекладу.

Метою самостійної роботи за дисципліною є розвиток навичок самостійної роботи з навчальною та довідковою літературою, вміння самостійно робити переклади текстів різних жанрів, формування навичок самостійного здобуття знань.

Результати навчання:

Знати: способи, прийоми та методи перекладу, лексико-семантичні, граматичні, стилістичні, прагматичні особливості перекладу публіцистичних, офіційно-ділових, науково-технічних та художніх текстів.

Вміти: ефективно працювати з інформацією; аналізувати, систематизувати та інтегрувати факти мови та мовлення для розв'язання навчальних завдань; здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз публіцистичних, офіційно-ділових, науково-технічних та художніх текстів; долати лексичні та граматичні труднощі в процесі письмового та усного перекладу; вибирати перекладацьку стратегію згідно з видом перекладу; здійснювати повний та реферативний, усний послідовний (абзацно-фразовий) та письмовий переклад друкованих та аудіотекстів: публіцистичних, офіційно-ділових, науково-технічних та художніх.

Передумови до початку вивчення:

Володіння чотирма видами усної та письмової мовленнєвої діяльності (рівень A2, B1) у відповідності з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти; знання основних понять, положень та теорій перекладознавства.

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2. Здатність бути критичним і самокритичним.
3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність працювати в команді та автономно.
6. Здатність спілкуватися французькою мовою.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної діяльності перекладача.
9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в перекладацькій діяльності.
10. Здатність використовувати в перекладацькій діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
11. Здатність використовувати в перекладацькій діяльності теоретичні знання з французької

мови: фонетичні, граматичні норми, будова лексичного складу, особливості функціонування мовних одиниць, жанрово-стильові різновиди і реєстри спілкування.

12. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні напрями, жанри і стилі французької літератури, чільних представників та художні явища.

13. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати французьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання перекладацьких завдань у різних сферах життя.

14. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу публіцистичних, офіційно-ділових, науково-технічних та художніх текстів.

15. Здатність вільно оперувати термінами перекладознавства для розв'язання професійних завдань.

16. Усвідомлення засад і технологій створення усних і письмових текстів відповідних жанрів і стилів державною та французькою мовами.

17. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналізи публіцистичних, офіційно-ділових, науково-технічних та художніх текстів.

18. Здатність до організації ділової міжкультурної комунікації українською та французькою мовами.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	7 семестр Тема 1. Лексико-семантичні питання перекладу. Взаємодія граматики з лексикою при перекладі. Проблема «несправжніх друзів» перекладача. Офіційно-діловий стиль та його жанри. Переклад ділових листів, факсів, електронної пошти.	0/0/10	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Переклад термінів, слів з префіксами іншомовного походження. Дієслівне керування. Французькі еквіваленти українських префіксальних дієслів. Фразеологічні одиниці та їх переклад. Переклад прислів'їв, приказок, крилатих висловів, лексичних одиниць і висловів, пов'язаних з античною історією, міфологією. Виконання вправ: <i>Tournures exprimant le but et leur traduction. Transformation syntaxique dans la traduction: remplacement "substantif infinitif". Traduction en français des expressions avec le verbe "створити"</i> .	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
2.	Тема 2. Публіцистичний функціональний стиль та його жанри. Особливості перекладу статей, есе, нарисів. Сленг і мовні штампи.	0/0/8	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Виконання вправ: <i>Traduction des citations et des titres d'œuvres. Valeur modale du futur antérieur du point de vue de la traduction. Traduction de certains abréviations et sigles relevant du langage médical professionnel. Traduction des formes verbales à valeur modale</i>	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			(conditionnel). Particularités stylistiques de la traduction de la Déclaration des droits de l'homme et du citoyen. Traduction des participes, des tours participiaux et des propositions participes absolues. Traduction des tournures restrictives.	
3.	Тема 3. Переклад контрактів та договорів. Переклад бізнес-проектів. Переклад контрактів з різних питань. Договір про взаєморозуміння та співробітництво.	0/0/8	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Виконання вправ: Traité d'entente et de coopération. Traduction des noms "sandwich"... Traduction du nom "ambiance". Traduction des noms "restaurant", "brasserie"... Traduction du lexique commercial. Traduction des locutions avec le nom "charge". Traduction des formules de politesse. Traduction des termes socio-économiques. Traduction des mots "prime" et "libéral".	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
4.	Тема 4. Дипломатичні документи. Дипломатичні ноти – вербальні та особисті. Декларації та угоди.	0/0/8	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Виконання вправ: Traduction du nom "dommage" et de ses dérivés. Traduction des locutions adverbiales avec "delà". Traduction du nom relais. L'expression "compagnie d'économie mixte"... Traduction de l'adjectif "public".	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
5.	8 семестр Тема 5. Науково-технічний, науково-популярний, власно-науковий стилі та особливості перекладу. Переклад статей з наукових розробок, гуманітарних та технічних наукових статей, технічних інструкцій з використання обладнання.	0/0/10	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Порівняння перекладів текстів різних жанрів наукового стилю. Виконання вправ: Significations de l'article défini et sa traduction. Propositions participes absolues exprimant la cause. Approches de la traduction des textes spéciaux. Correspondances des tournures tout + nom; l'ensemble de + nom. La structure informative du texte et de ses éléments de base. Style de l'original et style de la traduction. Traduction des mots "cosmopolite" et "bagage". Toponymes dans l'original et dans la traduction. Un cas de traduction des noms propres... Signification du nom "réservation".	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
6.	Тема 6. Переклад вікіпедій та довідників. Переклад інтернет-	0/0/8	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Виконання вправ: Sigles dans la	Підручники, електронні ресурси, усний

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	статей.		traduction. Types de journaux et périodiques et leur traduction. Traduction de certains termes relatifs aux mass média (mass-médias). Traduction des tournures exprimant une quantité incomplète. Tournures exprimant la cause et leur traduction. Les titres de journaux et de magazines dans la traduction. Les chiffres dans l'original et dans la traduction.	та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
7.	Тема 7. Переклад відео- та телевізійних фільмів. Особливості перекладу художніх та документальних фільмів.	0/0/8	Перегляд та прослуховування матеріалів. Виконання вправ: Traduction de certains termes relatifs aux médias audiovisuels. Certains types de correspondances. Signification du nom "cadre"... Traduction des tournures "nombre + nom + sur + nombre". L'information socioculturelle dans la traduction et dans l'original.	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів
8.	Тема 8. Художній переклад. Особливості художнього перекладу.	0/0/8	Переклад текстів з французької мови на українську та навпаки. Виконання вправ: Personnification dans la traduction. Traduction des nominations métonymiques. Traduction des périphrases. Traduction du nom "image". Signification de l'adjectif "populaire". Traduction de la tournure infinitive. Signification du nom "mouvement" au sens figuré.	Підручники, електронні ресурси, усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів

Рекомендована література

1. Анохіна Т. О. Навчально-методичний комплекс "Основи перекладацького скоропису" / (для студентів 5 курсу спеціальності "Переклад"). К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 64 с.
2. Гак В. Г., Григорьева Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. М.: «Интердиалект», 2003. 250 с.
3. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування. К. : Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
4. Ділова кореспонденція та її переклад : навчально-методичний посібник / К. В. Вороніна. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 96 с.
5. Інтелектуальна обробка текстів: [навчальний посібник] / В. Ю.Тарануха. Київ: електронна публікація на сайті факультету, 2014. 80 с.
6. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті [Електронний ресурс]: навчальний посібник / І. Ю. Тонкіх. Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. 129 с.
7. Кириленко К. І., Сухаревська В. І. Теорія і практика перекладу (французька мова). Навчальний посібник. К.: Нова книга, 2003. 235 с.
8. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.

9. Крисанова Т. А. Основи ділового спілкування та переклад. Навчально-методична розробка. – Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2010. 52 с.
10. Леся Українка у світі перекладу. Вибрані переклади європейськими мовами : навчальний посібник / укладач : Данилюк Н. Видавництво: Кондор, 2019. 272 с.
11. Максименко О. В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти [укр./фр.]. Київ: 2018. 168 с.
12. Міжнародні фінанси: навчальний посібник / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Макаренка та д-ра екон. наук, доц. І. І. Д'яконової. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 548 с.
13. Миньяр-Белоручев Р. К. Курс устного перевода. Французский язык. М.: Московский лицей, 1999. 190 с.
14. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навч. посіб. / О. В. Ребрій ; за ред.: Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. 5-те вид, стер. Вінниця : Нова Книга, 2020. 152 с. (Серія "Dictum Factum").
15. Скворцов Г. П. Учебник по усному последовательному переводу. Французский язык. С.-П.: Союз, 2000. 210 с.
16. Теорія і практика перекладу (французька мова) для факультетів міжнародних відносин : посібник / Галина Рабош. Вінниця : Нова книга, 2018. 248 с.
17. Чередниченко О. І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова: Підручник. К.: Либідь, 1995. 174 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач вищої освіти може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Виконання доперекладацьких та перекладацьких вправ	20
Лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів	30
Усний та письмовий переклад друкованих текстів та аудіо-, відеоматеріалів	30
Самостійна робота	20
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачам можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування заборонено.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вищої освіти приходять до аудиторії вчасно, відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.